

Uwaga skiturowcy - zamknięcie szlaków w całych Tatrach

W wielu miejscach obserwujemy wybudzone świstaki, ptaki przystępują do lęgów, samice wielu gatunków wkrótce urodzą młode. Śnieg ginie w oczach, nie zabezpiecza wystarczająco roślinności i gleby, w wielu miejscach nie ma go już wcale.

Decyzje o zamykaniu szlaków są podejmowane corocznie na podstawie monitoringu przyrodniczego. Podyktowane są troską o dobro zwierząt objętych ścisłą ochroną gatunkową, między innymi świstaka i kozicy. W Tatrach można uprawiać wiele aktywności (turystyka, sport i rekreacja), ale są one podporządkowane celowi nadrzędnemu Tatrańskiego Parku Narodowego, czyli ochronie przyrody i podlegają różnego typu ograniczeniom określonym w aktach prawnych obowiązujących w TPN.

Dziękujemy za wsparcie naszych działań. Zapraszamy na szlaki skiturowe w kolejnym sezonie zimowym.

Świstak

Według Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt świstak należy do kategorii EN, w której znalazły się gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone wyginięciem w Polsce. O zaliczeniu świstaka do tej kategorii zadecydowała głównie mała liczebność populacji.

Sen zimowy trwa u tego gatunku od końca września lub początku października do drugiej połowy kwietnia lub początku maja. W tym czasie świstaki korzystają wyłącznie ze zgromadzonych latem zapasów podskórnego tłuszczu. Udaje im się przetrwać dzięki ograniczeniu funkcji życiowych do absolutnego minimum. Kiedy po 6-7 miesiącach gryzonie znowu wygrzebują się z nor, są o 30-50 procent lżejsze niż jesienią. Zużyły przede wszystkim tłuszcz, ale także inne tkanki, które muszą szybko odbudować. Trudny czas jednak jeszcze się nie skończył. Duża część ich terytorium wciąż leży pod śniegiem. Często też zanim zaczerpną świeżego powietrza, muszą przekopać tunel w śniegu - długi zwykle na 1-2 metry, ale czasem dwu-, a nawet trzykrotnie dłuższy. Zapasy tłuszczu muszą starczyć na pierwsze dni, a nawet tygodnie po przebudzeniu. O szczęśliwym przetrwaniu zimy będzie można mówić dopiero, gdy na hali pojawi się świeża zieleń.

Bezpośrednio po śnie zimowym świstaki przystąpią do godów, które potrwać około dwóch tygodni. Wczesne gody to wczesne narodziny potomstwa, które musi mieć odpowiednio dużo czasu, aby urosnąć i przygotować zapasy tłuszczu potrzebne do przetrwania pierwszej zimy.

Pierwsze tygodnie po przebudzeniu się ze snu zimowego są więc dla wygłodzonych, wychudzonych świstaków niezmiernie istotne. Często żerowanie bywa przerywane pojawieniem się naturalnych wrogów lub ludzi. Spłoszony świstak dopiero po dłuższym czasie wychodzi z nory i ponownie zaczyna żerować.

Kozica

W Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt kozica sklasyfikowana jest jako gatunek krytycznie zagrożony (CR). Maj to okres wykotów tych zwierząt. Ruja (okres godowy) u kozicy trwa od końca października do grudnia. W tym czasie samce przyłączają się do stad kóz. Po około 180 dniach

(właśnie w maju) koza wydaje na świat jedno młode koźlą (bardzo rzadko dwoje), które już po kilku godzinach jest zdolne do podążania za matką. Młode przez pierwsze dwa tygodnie żywią się wyłącznie mlekiem matki, a po upływie 5-6 tygodni są już w stanie samodzielnie żerować. Płoszenie maluchów w tak wczesnym okresie ich życia jest dla nich wysoce niebezpieczne.

Zachęcamy do obejrzenia krótkiego [filmu](#) z ostatnich dni z Doliny Pięciu Stawów: